

REACT EU- hakuinfo 15.3.2021

Jaakko Ryymin
Yksikön päällikkö
Keski-Suomen ELY- keskus

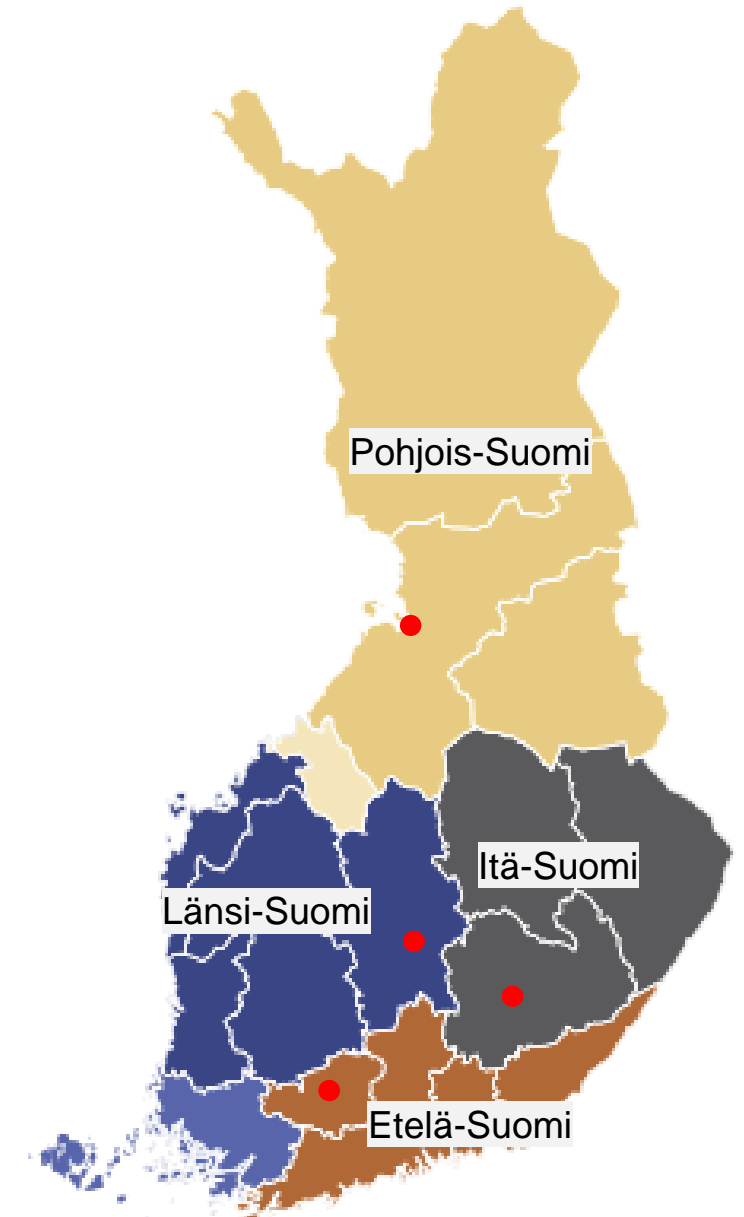
Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020



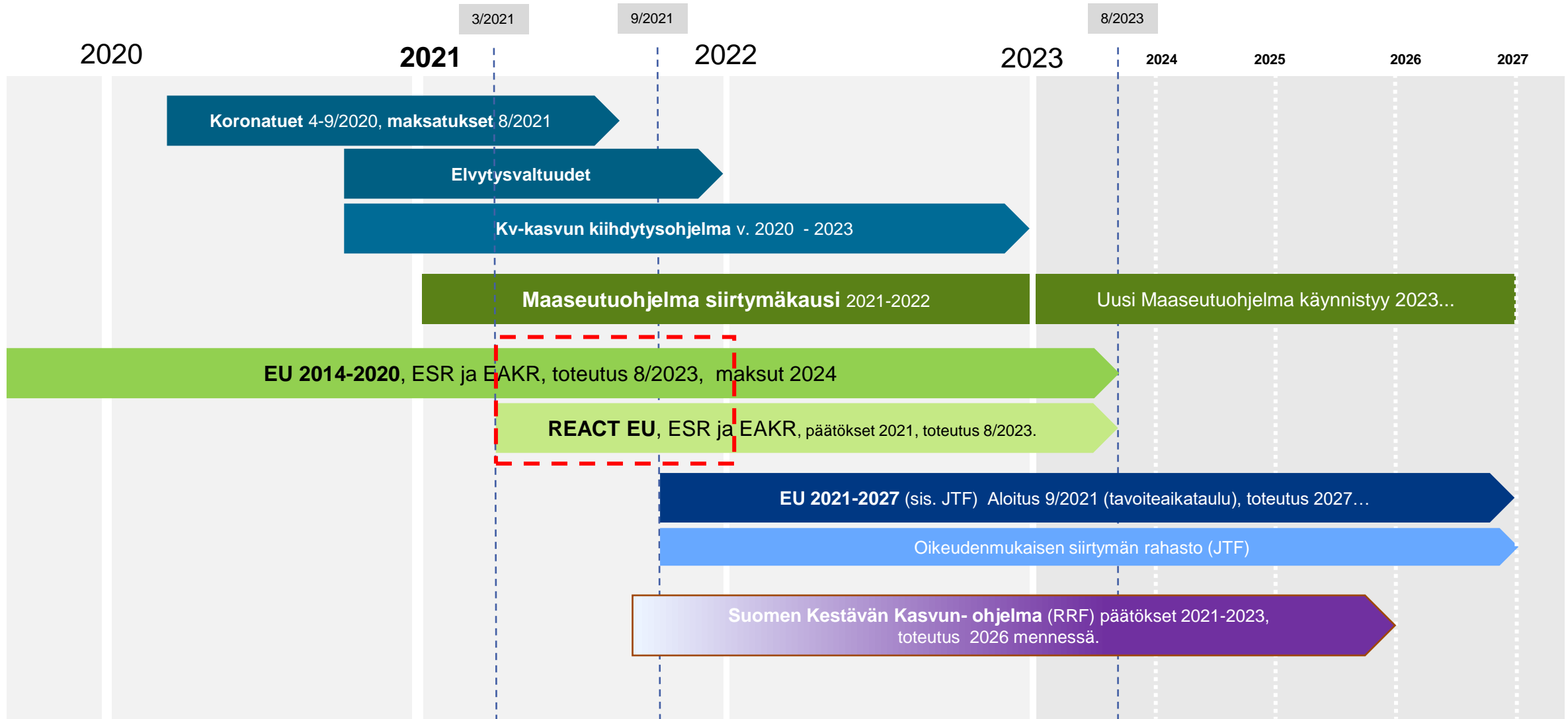
REACT EU- erityistavoitteet | 15.3.2021

ELY- keskukset rahoittajina

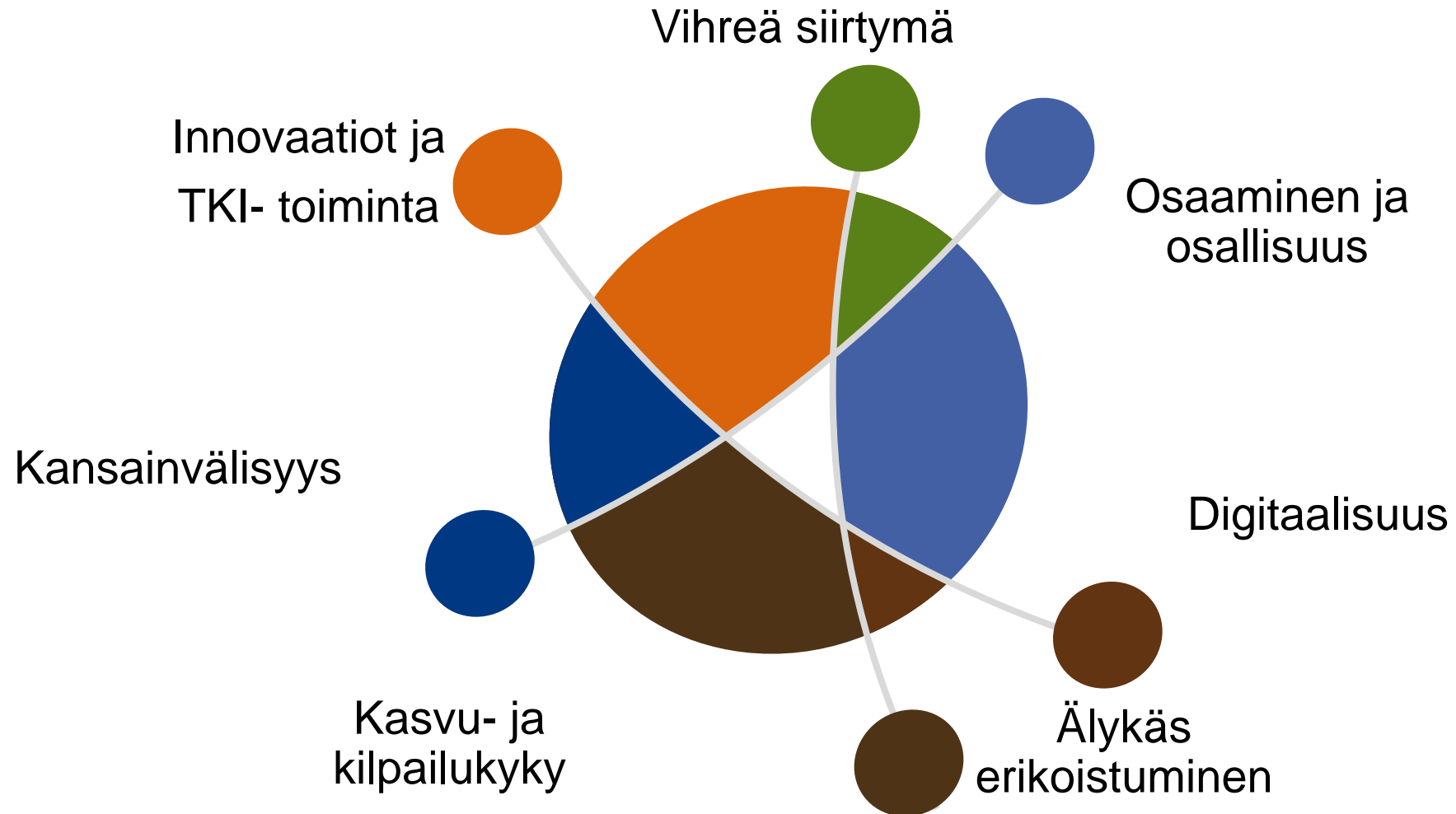
- 4 rakennerahasto ELY- keskusta (ns. RR-ELYt)
- Länsi-Suomen RR- alueella Keski-Suomen ELY- keskus on rahoittava viranomainen
 - EAKR- yritystuet ja ESR- kehittämishankkeet
- Länsi-Suomen RR- alue 7 maakuntaa
 - Keski-Suomi
 - Pirkanmaa
 - Varsinais-Suomi
 - Satakunta
 - Pohjanmaa
 - Keski-Pohjanmaa
 - Etelä-Pohjanmaa



Miltä rahoitus näyttää 2021-2023...2027



Kehittämisen keskiössä 2021+ →



Yleistä REACT EU- rahoituksesta

- REACT EU rahoitus on **osa elpymispakettia** ja lisämääräraha kauden 2014-2020 rakennerahasto-ohjelmaan
 - REACT-EU = “Recovery Assistance for Cohesion and the Territories of Europe”
 - Lisämäärärahoitus on määräaikaista vuosille 2021-2023
 - Sovelletaan ohjelmakauden 2014-2020 lainsäädäntöä
- Keskeistä **käytön nopeus** ja **COVID-19-kriisiin vastaaminen**; nykyisten ohjelmien hyödyntäminen
- Rahoituksella tuetaan vahinkojen korjaamista alueilla, joiden talous ja työllisyys ovat kärsineet erityisen paljon COVID-19- kriisin seurauksena
- **Rahoituksella luodaan pohjaa talouden vihreälle, digitaaliselle ja palautumiskykyä tukevalle elpymiselle**

REACT-EU -lisämäärärahojen myöntämisen ehtona on, että valtioneuvosto hyväksyy ohjelmanmuutoksen. Lisäksi ehtona on, että eduskunta hyväksyy REACT-EU -rahoituksen vuoden 2021 lisätalousarvioon ja valtioneuvosto tekee päätöksen varojen jakamisesta alueille.

REACT EU rakenne

REACT EU (255 milj.)

(“Recovery Assistance for Cohesion and the Territories of Europe”)

EAKR 70%

ESR 30 %

ET 12.1 Pk-yritystoiminnan vahvistaminen erityisesti digitalisaation ja vihreän talouden näkökulmasta (60%)

ET 12.2 Tutkimus- ja innovaatiotoiminnan kehittäminen erityisesti digitalisaation edistämisen ja yhteiskunnan hiilineutraalisuustavoitteen toteutumisen näkökulmasta (40%)

ET 12.3 Digitaalisten taitojen parantaminen (60%)

ET 12.4 Yritysten ja yrittäjien muutoskyvykkyyden lisääminen (40%)

REACT-EU:n kokonaisrahoituksesta 25 % tulee kuitenkin kohdistua ilmastonmuutoksen ehkäisemiseen ja siihen sopeutumiseen liittyviin toimenpiteisiin.

REACT EU rahoittajat

REACT EU (255 milj.)

(“Recovery Assistance for Cohesion and the Territories of Europe”)

EAKR 70%

ESR 30 %

Päärahoittaja ELY-
keskus
-yritystuet

Päärahoittaja
maakunnan liitto
-kehittämishankkeet

Rahoittaja ELY- keskus
-kehittämishankkeet

REACT-EU:n kokonaisrahoituksesta 25 % tulee kuitenkin kohdistua ilmastonmuutoksen ehkäisemiseen ja siihen sopeutumiseen liittyviin toimenpiteisiin.



Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

EAKR ja REACT EU

Erityistavoitteet

EAKR; Erityistavoite 12.1: Pk-yritystoiminnan vahvistaminen erityisesti digitalisaation ja vihreän talouden näkökulmasta

Rahoitettavissa hankkeissa toteutetaan pääsääntöisesti alla mainittuja toimenpiteitä:

- tuetaan **koronakriisistä kärsiviä pk-yrityksiä** (esim. palvelualoista matkailu, kulttuuri- ja tapahtumapalvelut) kehittämään uusia palveluja ja tuotteita ja tavoittamaan uusia asiakasryhmiä
- tuetaan **teollisuuden alan pk-yrityksiä** ja niiden **TKI- toimenpiteitä** erityisesti vähähiilisten tuotteiden, palveluiden ja tuotantomenetelmien kehittämisessä, kaupallistamisessa ja uuden teknologian käyttöönotossa huomioiden tuotteiden koko elinkaaren aikaiset ympäristövaikutukset
- tuetaan pk-yritysten **kyberturvallisuuden kehittämistä** sekä **digitaalisuuden hyödyntämistä** yrityksen toiminnassa (erilaiset datapohjaiset ratkaisut ja niihin liittyvä TKI-toiminta kuten big data, analyysityökalut, tekoäly)
- tuetaan **hyvinvointi-, sosiaali- ja terveysalan pk-yrityksiä ja niiden TKI-toimintaa** tuotteiden ja palveluiden nopeassa kehittämisessä, digitalisaation hyödyntämisessä sekä systemaattisessa kliinisessä testaamisessa ja validoinnissa

Kohderyhmät: pk-yritykset

Tuensaajat: Yritykset, yritysryhmät ja -verkostot, elinkeinojen kehittämisorganisaatiot, tutkimus- ja koulutusorganisaatiot, kunnat ja muut julkisyhteisöt

Päärahoittaja: ELY- keskus, muut; maakuntien liitot

EAKR; Erityistavoite 12.1 hankkeiden tulee edistää seuraavia tavoitteita

- Pk-yritysten selviytymismahdollisuudet koronakriisin ylitse ovat vahvistuneet ja niiden edellytykset hyödyntää digitalisaatiota toiminnassaan ovat parantuneet.
- Markkinoille syntyy uusia digitaalisia tuotteita ja palveluita.
- Erityisesti terveydenhuoltoalalle kehitetään pk- yrityksille uusia palvelu- ja tuoteinnovaatioita, joilla on myös vientipotentiaalia.
- Pk- yritysten mahdollisuudet ja kyky edistää vähähiilisyttä ja hiilineutraalisuutta omassa liiketoiminnassaan kasvaa.
- Hankkeet vauhdittaa ja edistää pk-yritysten digitaalista liiketoimintaa, uusien digitaalisten asiointikanavien kehittämistä ja digitaalisuuden tuomaa uudenlaista arvonluontia.
- Koronakriisin jälkihoito leimaa päättyvän ohjelmakauden viimeisiä vuosia. Terveydenhuoltoala on siinä keskeisessä roolissa. Myös yksityisen sektorin pk-yritysten näkökulmasta hyvinvointiin, terveydenhoitoon ja terveysteknologian kehittämiseen liittyy paljon vielä hyödyntämätöntä potentiaalia.

EAKR 12.1. Erityiset valintaperusteet

- Hankkeella tuetaan koronapandemiasta kärsivien yritysten uudistumista ja kehittymistä.
- Hankkeessa kehitetään ja uudistetaan liiketoimintamalleja ja –prosesseja, palveluja ja tuotteita ja/tai pyritään tavoittamaan uusia asiakasryhmiä.
- Hanke luo valmiuksia uusien ratkaisujen kaupalliseen hyödyntämiseen.
- Hanke tukee vähähiilisten ja kiertotaloutta edistävien liiketoimintojen ja prosessien kehittämistä.
- Hanke edistää kasvua ja työllisyyttä.
- Hanke tukee pk-yritysten tiivistä yhteistyötä tutkimus- koulutus- tai kehittämisorganisaatioiden kanssa.
- Hanke edistää kyberturvallisuutta ja digitaalisuuden hyödyntämistä pk-yritysten toiminnassa
- Hanke tukee hyvinvointi-, sosiaali- ja terveysalan pk-yrityksiä tuotteiden ja palvelujen kehittämisprosessissa.
- Hanke tukee energia- tai materiaalitehokkuuden lisäämiseen liittyvää TKI-toimintaa uusien tuotteiden, prosessien tai palveluiden kehittämiseksi ja kaupallistamiseksi.
- Hanke tukee alueellisia materiaali- ja energiavirtojen hyödyntämistä koskevia verkostoja ja yhteistyömuotoja.
- Hanke on do no significant harm –periaatteen mukainen ja tukee Suomen hiilineutraalius 2035 -tavoitteen toteutumista.
- Hanke tukee älykästä erikoistumista yhdistämällä uudella tavalla eri osaamisalueita.
- Hanke tukee sukupuolten välistä tasa-arvoa.
- Hanke tukee yhdenvertaisuutta.
- Hanke tukee kestäväen kehityksen periaatteita.
- Hanke tukee EU:n Itämeren alueen strategiaa.

REACT EU ja yritysrahoitus

EAKR; Erityistavoite 12.1: Pk-yritystoiminnan vahvistaminen erityisesti digitalisaation ja vihreän talouden näkökulmasta

Yrityksen kehittämisavustus

-Investointi- ja kehittämistuki pk-yrityksille REACT EU- rahoituksessa

- yrityksen liiketoiminnan **käynnistymiseen, kasvuun, uudistumiseen tai kansainvälistymiseen**
- yrityksen **pitkän aikavälin kokonaisvaltaiseen kehittymiseen** sekä liiketoiminnan edellytysten parantamiseen
- Rahoitusta voi hakea **hankkeenomaiseen kehittämiseen** silloin, kun
 - hanke ei toteutuisi ilman myönnettävää avustusta tai
 - Silloin kun avustuksella arvioidaan olevan **merkittävä vaikutus** hankkeen toteuttamiseen (esim. aikatauluun, korkeampaan laatuun tai laajuuteen)

Harkinnanvarainen avustus suunnataan sellaisiin hankkeisiin, joilla arvioidaan olevan merkittävä vaikutus yrityksen:

- 1) käynnistämiseen, laajentamiseen tai uudistamiseen;
- 2) innovaatiotoimintaan tai osaamisen vahvistamiseen;
- 3) kasvuun tai kansainvälistymiseen;
- 4) tuottavuuteen; taikka
- 5) energia- tai materiaalitehokkuuteen.

Vähähiilisyttä edistäviin hankkeisiin kohdistetaan 25 % EAKR-rahoituksesta

Voimassa alueelliset tukitasot investoinneissa ja kehittämisessä

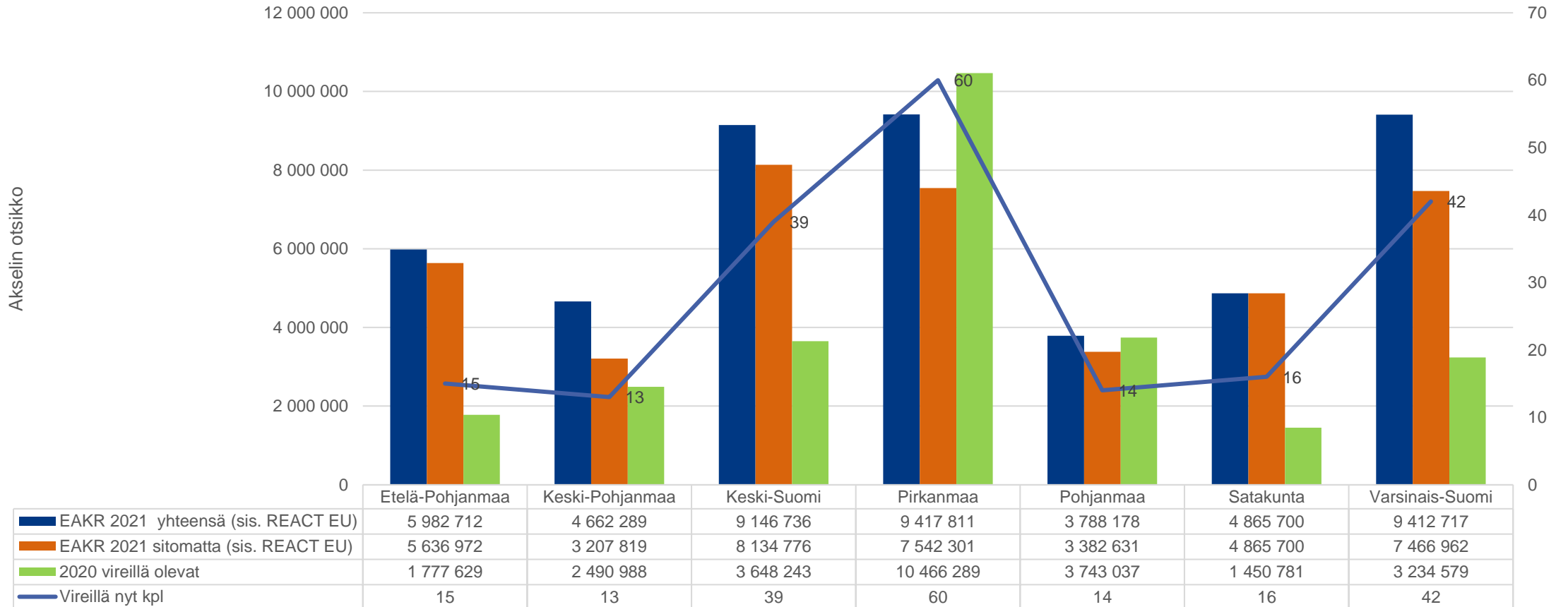
REACT EU:ssa korostuu lisäksi erityisesti **TKI- toiminta, digitalisaatio ja vihreä siirtymä**

REACT EU- rahoitus **ei ole uusi ns. kriisi / kustannustuki** esim. vaikeuksissa oleville yrityksille!

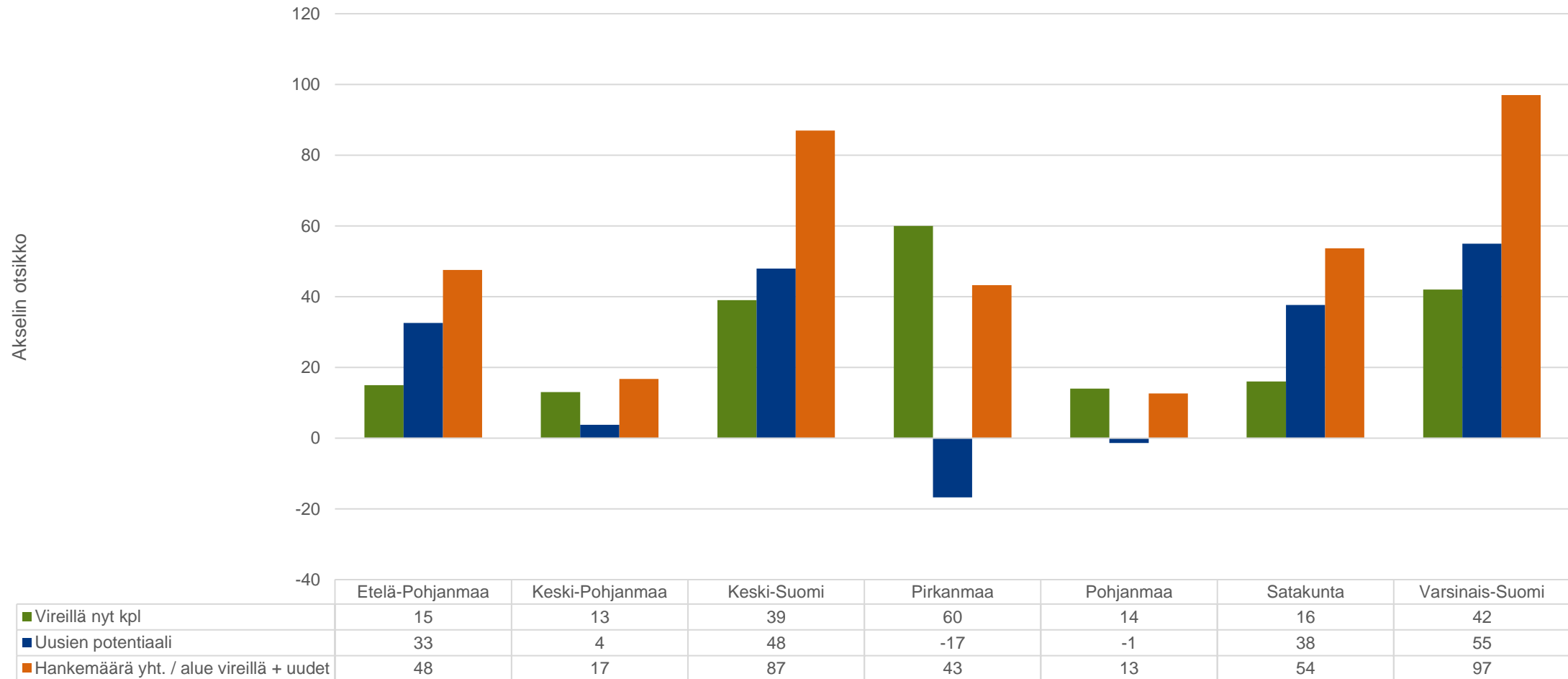
Voidaan myöntää 30.6.2021 saakka
väliaikaisena valtiontukena,
jonka yrityskohtainen
enimmäismäärä 800 000 euroa
Myös pienille yrityksille, jotka ovat olleet
vaikeuksissa ennen 1.1.2020

Länsi-Suomi, valtuustilanne 9.3.2021

Länsi-Suomi, sitomaton valtuus (EAKR) ja varaukset (sis. REACT EU)



REACT EU- hankepotentiaali?



Lisätietoa yritysrahoituksesta

- Alueelliset rahoituslinjaukset ja strategiat

[Rahoituslinjaukset - ely - ELY-keskus \(ely-keskus.fi\)](https://ely-keskus.fi/rahoituslinjaukset)

- Yritystukien sähköinen asiointi

[Yritystukien sähköinen asiointi - ely - ELY-keskus \(ely-keskus.fi\)](https://ely-keskus.fi/yritystukien-sahkoinen-asiointi)

- Yrityksen kehittämispalvelut

[Yritysten kehittämispalvelut - Yritysten kehittämispalvelut - ELY-keskus \(ely-keskus.fi\)](https://ely-keskus.fi/yritysten-kehittamispalvelut)



Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

ESR ja REACT EU

Erityistavoitteet

ESR yleisiä huomioita

- Hankkeiden tulosten tulee olla aina yleisesti hyödynnettävissä
- ESR- hankkeilla ei voida tukea vain yksittäisen yrityksen liiketoiminnan kehittämiseen tähtäävää hanketta
- Hankkeissa varmistettava omarahoitusosuuden saaminen hankekokonaisuuteen
- Hankkeissa kehitettävän toiminnan jatkuvuus varmistettava päättymisen jälkeen
- Pääpaino ESR- hankkeissa on inhimillisen pääoman kehittäminen!

ESR; Erityistavoite 12.3 Digitaalisten taitojen parantaminen

Rahoitettavissa hankkeissa toteutetaan pääsääntöisesti alla mainittuja toimenpiteitä:

- **Parannetaan digitaalista osaamista** vastauksena yhteiskunnassa nopeasti tapahtumassa olevaan digiloikkaan
- **Kehitetään digitaalisia palveluita** ja mm. digitaalisia oppimisympäristöjä (pl. investoinnit laitteisiin)

Kohderyhmät: työssä olevat, työttömät ja työmarkkinoiden ulkopuolella olevat, opiskelijat, nuoret, maahanmuuttajat, osatyökykyiset ja muut vaikeassa työmarkkina-asemassa olevat henkilöt; työllisyys-, koulutus-, sosiaali-, terveys-, kuntoutus-, kulttuuri- ja liikuntapalvelujen tarjoajat, toiminnassa mukana olevat työnantajat ja itsensä työllistäjät

Tuensaajat: kunnat; työllisyys-, koulutus-, sosiaali-, kuntoutus- ja kulttuuripalvelujen tarjoajat; tutkimus- ja koulutusorganisaatiot, kansalaisjärjestöt, sosiaalipartnerit ja muut toimialaan liittyvät järjestöt, säätiöt ja yritykset

Rahoittaja: ELY- keskus

ESR; Erityistavoite 12.3 hankkeiden tulee edistää seuraavia tavoitteita

- Kaikissa erityistavoitteessa rahoitettavissa hankkeissa tulee digitaalisuuden hyödyntämisen ja digitaalisten taitojen edistämisen olla kantava teema.
- Hankkeiden tulee parantaa kohderyhmien osaamista ja kykyä hyödyntää jo käytössä olevia digitaalisia palveluja ja laajentaa kohderyhmän osaamista uusille alueille tai parantaa korkean tason digiosaamista
- Hankkeet suunnataan alueilla pandemiasta aiheutuneiden haittojen korjaamiseen sopivimmalla ja tehokkaimmalla tavalla siten, että kunkin kohderyhmän erityistarpeet tulevat parhaiten huomioiduiksi.
- Digitaalisuuden hyödyntäminen tukee samalla myös kestävästä kehityksestä ja vihreään talouteen siirtymistä. Erityistavoitteen tuloksena toimenpiteisiin osallistuneiden henkilöiden digitaaliset taidot ovat parantuneet.
- Julkiset kuin yksityiset palvelujen tarjoajat ja palveluja tuottavat tahot pystyvät tehokkaammin hyödyntämään erilaisia digitaalisia alustoja, tarjoamia palveluja helpommin saavutettavaksi, auttamaan asiakkaitaan tai kohderyhmäänsä ja kehittämään toimintaansa kilpailukykyisemmäksi.
- Hankkeisiin osallistuneiden henkilöiden kyvyt hyödyntää digitaalisia palveluita ja omia digitaalisia taitojaan parantavat heidän mahdollisuuksiaan päästä työmarkkinoille, pärjätä työssään ja opinnoissaan sekä ehkäisevät heidän syrjäytymistään ja vahvistavat osallisuutta.
- Toimet edistävät osaltaan sosiaalisesti kestävästä ja vihreästä kasvusta.

ESR 12.3. Erityiset valintaperusteet ja painotukset

- Hanke kohdistuu henkilöihin tai organisaatioihin, joiden tilanne koronapandemiasta seuranneen digiloikan vuoksi on muodostunut haasteelliseksi.
- Hankkeen toimenpiteillä edistetään työllisyyttä välittömästi tai välillisesti.
- Hankkeessa kehitetään uudenlaisia ratkaisuja tai tuotetaan erityistä lisäarvoa olemassa oleviin palveluihin ja/tai toimintamalleihin hyödyntämällä digitaalisia ratkaisuja.
- Hankkeessa parannetaan osallistujien digitaalisia taitoja heidän työmarkkina-asemansa parantamiseksi ja yhteiskunnan toimintaan osallistumisensa ja hyvinvointinsa edistämiseksi.
- Hanke vahvistaa kansalaistoimija- ja asiakaslähtöisiä toimintatapoja.
- Hanke edistää toimijoiden yhteistyötä.
- Hanke on do no significant harm –periaatteen mukainen ja tukee Suomen hiilineutraalius 2035 tavoitteen toteutumista.
- Hanke tukee sukupuolten välistä tasa-arvoa.
- Hanke tukee yhdenvertaisuutta.
- Hanke tukee kestävän kehityksen periaatteita.
- Hanke tukee EU:n Itämeren alueen strategiaa

ESR; Erityistavoite 12.4 Yritysten ja yrittäjien muutoskyvykkyyden lisääminen

Rahoitettavissa hankkeissa toteutetaan pääsääntöisesti alla mainittuja toimenpiteitä:

- Tarjotaan koulutusta, neuvontaa, ohjausta ja vertaisoppimista, joilla edistetään yritysten ja niiden henkilöstön valmiuksia, osaamista (pl. digitaidot) ja muutoskyvykkyyttä nopeasti muuttuvan toimintaympäristön hyödyntämiseksi
- Parannetaan yritysten johdon osaamista kriisitilanteiden vastuullisessa johtamisessa
- Tarjotaan keinoja niin johtajien kuin henkilöstön, yksinyrittäjien ja itsensä työllistäjien työhyvinvointiin uudenaikaisissa tai epävarmoissa tilanteissa
- Tuetaan valmiuksia, joilla edistetään yritysten vihreää siirtymistä ja innovointia

Kohderyhmät: mikro- ja pk-yritysten henkilöstö ja johto, ml yrittäjät ja itsensä työllistäjät sekä irtisanomisuhanalaiset; kohderyhmälle palveluja tarjoavat tahot; erilaisten työvoima- ja yrityspalvelujen kehittäjät ja tarjoajat;

Tuensaajat: yritykset, työvoima- ja yrityspalvelujen kehittäjät ja tarjoajat, kunnat, tutkimus- ja koulutusorganisaatiot, sosiaalipartnerit ja muut toimialaan liittyvät järjestöt ja säätiöt

Rahoittaja: ELY- keskus

ESR; Erityistavoite 12.4. hankkeiden tulee edistää seuraavia tavoitteita

- Erityistavoitteen tuloksena on toimenpiteisiin osallistuneiden pk-yritysten ja niiden henkilökunnan kyvykkyys sopeutua, mukautua ja hyödyntää toimintaympäristössä tapahtuvia nopeita ja jopa ennakoimattomia muutoksia parantuu
- Keinot ja osaaminen yllättävän muutoksen aiheuttamasta kriisistä selviytymiseen ovat kohderyhmässä parantuneet.
- Toimenpiteillä nostetaan yritysten henkilöstön osaamistasoa tai hankitaan kokonaan uudenlaista osaamista
- REACT-EU-lisärahoituksen avulla kehitetään ja otetaan käyttöön keinoja vastata nopeasti yritysten työvoima- ja osaamistarpeisiin.
- Yritysten työntekijöille tarjotaan niiden tarvitsemaa koulutusta, ohjausta, neuvontaa ja valmennusta nopeista muutoksista selviytymiseksi ja oman ammattitaidon ja osaamisen parantamiseksi sekä edistetään työhyvinvointia
- Erityistavoitteessa rahoitettavissa hankkeissa tulee pyrkiä edistämään vihreää siirtymistä ja kestäväää kehitystä, esimerkiksi GreenCare-osaamisen tai kiertotalouden hyödyntämisen lisäämisellä.

ESR 12.4. Erityiset valintaperusteet

- Hanke kohdistuu yrityksiin ja niiden henkilöstöön, joihin koronapandemian seurauksen muuttunut toimintaympäristö on vaikuttanut haitallisesti.
- Hankkeen toimenpiteillä edistetään työllisyyttä välittömästi tai välillisesti.
- Hankkeessa kehitetään uudenlaisia ratkaisuja tai tuotetaan erityistä lisäarvoa olemassa oleviin toimenpiteisiin yritysten ja organisaatioiden uudistumisen ja kilpailukyvyn edistämiseksi.
- Hanke edistää toimijoiden verkottumista ja/tai erilaisia yhteistyön muotoja.
- Hankkeen toimenpiteillä edistetään työhyvinvointia ja/tai työn tuottavuutta koronapandemiasta aiheutuneesta kriisistä selviytymiseksi.
- Hanke on do no significant harm –periaatteen mukainen ja tukee Suomen hiilineutraalius 2035 tavoitteen toteutumista.
- Hanke tukee sukupuolten välistä tasa-arvoa.
- Hanke tukee yhdenvertaisuutta.
- Hanke tukee kestävän kehityksen periaatteita.
- Hanke tukee EU:n Itämeren alueen strategiaa.

Aikatauluja

ESR- hankkeet

- ESR- toimet 2014-2020 ml. REACT EU- toimet
 - I- hakujakso **15.3.-7.5.2021**
 - Hakuohje löytyy Rakennerahastot.fi- sivuilla → Länsi-Suomi
 - Haussa myös ESR:n ”perusrahoitusta” osassa Länsi-Suomen maakuntia, tutustu huolella hakuohjeeseen
 - Seuraavan hakujakson aikataulu riippuu valtuustilanteesta
- Rahoituspäätökset pääosin vuoden 2021 aikana
 - Kaikkien hankkeiden on päätyttävä viimeistään **31.8.2023**
 - Mahdollisesta lisääjasta tukikelpoisuuden päättymiseen (31.12.2023) asti ohjeistetaan myöhemmin
- Maksupäätösten tekeminen mahdollista vielä v. 2024

EAKR- yritystuet

- I- hakujakso käynnissä **26.2.-31.5.2021**
- Ohjelmakauden 2014-2020 ml. REACT EU yritystukien hakemukset vireille viimeistään **31.8.2021** mennessä

Hakijalle huomioitavaksi!

- Huomioi hankkeen kohdistuminen oikeaan erityistavoitteeseen
- Oikeat toimenpiteet ja tavoitteen mukainen kohderyhmä
- Kiinnitä huomiota toimenpiteiden konkreettisuuteen ja nopeaan vaikuttavuuteen
- Varmista suunnitelman realistisuus lyheyden toteutusajan suhteen
- Varmista mahdollisten kumppaniorganisaatioiden sitoutuminen osallistumiseen ja hankkeen nopeaan liikkeelle lähtöön
- Tutustu alueellisiin elpymissuunnitelmien painotuksiin maakunnan liittojen sivuilla
- Hankkeen tulee perustua alueella tunnistettuun tarpeeseen



Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Länsi-Suomi alueelliset yhteystiedot

<http://www.rakennerahastot.fi/web/lansi-suomen-suuralue/ely>

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

PL 250, Cygnaeuksenkatu 1, 40101 Jyväskylä

www.ely-keskus.fi/keski-suomi